

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА

SHUPYK NATIONAL
HEALTHCARE UNIVERSITY
OF UKRAINE

СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ. УКРАЇНА

Науковопрактичний педіатричний журнал

MODERN PEDIATRICS. UKRAINE

Scientific and Practical Journal

5(141)/2024

ЗМІСТ

ПОДІЇ

5 жовтня — Всесвітній день боротьби з менінгітом

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

*Косаковський А.Л., Головня О.М.,
Гунько С.Г., Косаківська І.А.,
Синяченко В.В.*

Визначення антимікробної дії засобів «Колдісепт наноСільвер назальний спрей» і «Колдісепт наноСільвер спрей для горла» (українською)

Годік О.С., Дегтярєва Д.С.

Допечінкова форма портальної гіпертензії в дітей. Діагноз встановлено — що далі? (англійською)

*Медведовська Н.В., Денисюк Л.І.,
Бондаренко Н.Ю., Мірошников О.О.*

Міжсекторальний підхід до удосконалення діагностування порушень зору у дітей як пріоритетний вектор превентивного втручання (українською)

*Гніда Н.І., Лотиш Н.Г., Усенко Д.В.,
Гнідой І.М., Кукушкін В.Н.*

Психотестування в дітей із підвищеним рівнем свинцю у крові: вплив спіруліни (англійською)

CONTENT

EVENTS

6 October, 5 — World Meningitis Day

ORIGINAL ARTICLES

10 *Kosakovskiy A.L., Holovnya O.M.,
Gunko S.G., Kosakivska I.A.,
Sinyachenko V.V.*

Determination of the antimicrobial action of «Coldisept nanoSilver nasal spray» and «Coldisept nanoSilver throat spray» (in Ukrainian)

16 *Godik O.S., Diehtiarova D.S.*

Extrahepatic portal vein obstruction in children. The diagnosis is established — what is next? (in English)

23 *Medvedovska N.V., Denysiuk L.I.,
Bondarenko N.Yu., Miroshnikov O.O.*

An interdisciplinary approach to improving the diagnosis of vision disorders in children as a priority vector of preventive intervention (in Ukrainian)

30 *Hnida N.I., Lotysh N.H., Usenko D.V.,
Hnidoi I.M., Kukushkin V.N.*

Psychological testing in children with elevated blood lead level: the effect of spirulina (in English)

*Вакуленко Л.І., Різник А.В.,
Самсоненко С.В., Степановський Ю.С.*
**Особливості перебігу хвороби Кавасакі
в доковідний час (українською)**

Orujova P., Sultanova N.
**Роль аденозинмонофосфат-
активованої протеїнкінази та
сироваткового амیلіоду А в ранній
діагностиці неонатального сепсису
(англійською)**

Ризничук М.О.
**Статус вітаміну D у дітей з ідіопатичною
низькорослістю (українською)**

Huseynova I.I., Baylarov R.O., Orujova P.A.
**Necrotizing enterocolitis in premature
infants: the importance of risk factors
in its development (англійською)**

ОГЛЯДИ

Буратинська А.А., Уманець Т.Р.
**Сучасний погляд на алергічний риніт
у дітей (українською)**

*Алексеєва Ю.І., Синоверська О.Б.,
Дутчак А.М., Урбась О.В., Іванишин Л.Я.*
**Механізми розвитку, діагностика та
консервативна терапія хвороби Крона
в педіатричній практиці (українською)**

*Мочульська О.М., Черноמידз І.Б.,
Ярема Н.І., Гаврилюк Н.М., Паласюк Б.М.,
Назарук В.Л., Рогальська Я.В.,
Давибіда Н.О.*
**Жиророзчинні вітаміни,
їхнє значення в обмінних процесах, росту
та розвитку дітей різного
віку (українською)**

*Носко М.О., Носовець Н.М., Носко Ю.М.,
Макогончук Н.В., Грищенко С.В.*
**Медичні та соціальні аспекти
здоров'язбереження підлітків
віком 11–14 років шляхом удосконалення
рухової активності (українською)**

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

*Іванова В.Г., Хапченкова Д.С.,
Шишканова, Н.В., Дзюба О.О.,
Лисенко С.С.*
**Синдром активації макрофагів у пацієнта
з системним ювенільним ідіопатичним
артритом та синдромом Дауна
(українською)**

34 *Vakulenko L.I., Riznyk A.V.,
Samsonenko S.V., Stepanovsky Yu.S.*
**Peculiarities of Kawasaki disease
in pre-COVID-19 period (in Ukrainian)**

43 *Orujova P., Sultanova N.*
**The role of adenosine
monophosphate-activated protein kinase
and serum amyloid A proteins
in the early diagnosis of neonatal sepsis
(in English)**

49 *Ryznychuk M.O.*
**Vitamin D status in children with idiopathic
stunting (in Ukrainian)**

55 *Huseynova I.I., Baylarov R.O., Orujova P.A.*
**Некротичний ентероколіт
у недоношених дітей: значення факторів
ризiku в його розвитку (in English)**

REVIEWS

60 *Buratynska A.A., Umanets T.R.*
**Modern view of allergic rhinitis
in children (in Ukrainian)**

66 *Alekseieva Yu.I., Synoverska O.B.,
Dutchak G.M., Urbas O.V., Ivanyshyn L.Ya.*
**Mechanisms of development, diagnosis
and conservative therapy of Crohn's
disease in pediatric practice (in Ukrainian)**

73 *Mochulska O.M., Chornomydz I.B.,
Yarema N.I., Gavryliuk N.M., Palasiuk B.M.,
Nazaruk V.L., Rohalska Ya.V.,
Davybida N.O.*
**Fat-soluble vitamins, their significance
in metabolic processes, growth and
development of different age children
(in Ukrainian)**

80 *Nosko M.O., Nosovets N.M., Nosko Yu.M.,
Makohonchuk N.V., Hryshchenko S.V.*
**Medical and social aspects of health
care for adolescents aged 11–14 years
by improving physical activity
(in Ukrainian)**

CLINICAL CASE

89 *Ivanova V.G., Khapchenkova D.S.,
Shyshkanova N.V., Dzyuba O.O.,
Lysenko S.S.*
**Macrophage activation syndrome
in a patient with systemic juvenile
idiopathic arthritis and down syndrome
(in Ukrainian)**

Мантак Г.І., Андрікевич І.І., Олійник В.С.,
Ющенко Л.О., Ходасевич О.І.
**Клінічний випадок ускладненої форми
пневмонії в дитини після перенесеного
захворювання на COVID-19 (українською)**

96 *Mantak G.I., Andrikevych I.I., Oliinik V.S.,
Yushchenko L.O., Hodasevich O.I.*
**A clinical case of a complicated form of
pneumonia in a child after COVID-19 (in
Ukrainian)**

Дорош О.І., Волощук В.Б., Мих А.М.,
Макух Г.В., Петрончак О.А., Гулей Р.В.,
Заглинська М.Р., Суставова А.В.
**Пізній дебют сімейного
гемофагоцитарного лімфогістіоцитозу
2, асоційованого з гетерозиготною
мутацією PRF1: виклики діагностування і
лікування (українською)**

104 *Dorosh O.I., Voloshchuk V.B., Mykh A.M.,
Makukh H.V., Petronchak O.A., Hulei R.V.,
Zahlynska M.R., Sustavova A.V.*
**Late onset of familial haemophagocytic
lymphohistiocytosis 2 associated
with heterozygous PRF1 mutation:
challenges in diagnosis and treatment
(in Ukrainian)**

Коноплицький В.С., Коробко Ю.Є.,
Пасічник О.В., Павленко Б.Л.
**Піднігтьовий екзостоз пальців
у педіатричній практиці: клініка,
діагностика, лікування (українською)**

113 *Konoplitskyi V.S., Korobko Yu. Ye.,
Pasichnyk O.V., Pavlenko B.L.*
**Subungual exostosis of fingers
in pediatric practice: clinic, diagnosis,
treatment (in Ukrainian)**

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

АЛГОРИТМ РЕЄСТРАЦІЇ ORCID

Open Researcher and Contributor ID (ORCID) — міжнародний ідентифікатор науковця

Створення єдиного реєстру науковців та дослідників на міжнародному рівні є найбільш прогресивною та своєчасною ініціативою світового наукового товариства. Ця ініціатива була реалізована через створення в 2012 році проекту Open Researcher and Contributor ID (ORCID). ORCID — це реєстр унікальних ідентифікаторів вчених та дослідників, авторів наукових праць та наукових організацій, який забезпечує ефективний зв'язок між науковцями та результатами їх дослідницької діяльності, вирішуючи при цьому проблему отримання повної і достовірної інформації про особу вченого в науковій комунікації.

Для того щоб зареєструватися в ORCID через посилання <https://orcid.org/> необхідно зайти у розділ «For researchers» і там натиснути на посилання «Register for an ORCID iD».

В реєстраційній формі послідовно заповнюються обов'язкові поля: «First name», «Last name», «E-mail», «Re-enter E-mail», «Password» (Пароль), «Confirm password»

В перше поле вводиться ім'я, яке надане при народженні, по-батькові не вводиться. **Персональна** електронна адреса вводиться двічі для підтвердження. Вона буде використовуватися як Login або ім'я користувача. Якщо раніше вже була використана електронна адреса, яка пропонується для реєстрації, з'явиться попередження червоного кольору. **Неможливе створення нового профілю з тією ж самою електронною адресою.** Пароль повинен мати не менше 8 знаків, при цьому містити як цифри, так і літери або символи. Пароль, який визначається словами «Good» або «Strong» приймається системою.

Нижче визначається «Default privacy for new works», тобто налаштування конфіденційності або доступності до персональних даних, серед яких «Public», «Limited», «Private».

Далі визначається частота повідомлень, які надсилає ORCID на персональну електронну адресу, а саме, новини або події, які можуть представляти інтерес, зміни в обліковому записі, тощо: «Daily summery», «Weekly summery», «Quarterly summery», «Never». Необхідно поставити позначку в полі «I'm not a robot» (Я не робот).

Останньою дією процесу реєстрації є узгодження з політикою конфіденційності та умовами користування. Для реєстрації необхідно прийняти умови використання, натиснувши на позначку «I consent to the privacy policy and conditions of use, including public access and use of all my data that are marked Public».

Заповнивши поля реєстраційної форми, необхідно натиснути кнопку «Register», після цього відкривається сторінка профілю учасника в ORCID з особистим ідентифікатором ORCID ID. Номер ORCID ідентифікатора знаходиться в лівій панелі під ім'ям учасника ORCID.

Структура ідентифікатора ORCID являє собою номер з 16 цифр. Ідентифікатор ORCID — це URL, тому запис виглядає як <http://orcid.org/xxxx-xxxx-xxxxxxx>.

Наприклад: <http://orcid.org/0000-0001-7855-1679>.

Інформацію про ідентифікатор ORCID необхідно додавати при подачі публікацій, документів на гранти і в інших науково-дослідницьких процесах, вносити його в різні пошукові системи, наукометричні бази даних та соціальні мережі.

Подальша робота в ORCID полягає в заповненні персонального профілю згідно із інформацією, яку необхідно надавати.